

ETIKOS IR ELGESIO KODEKSAS

1. ĮŽANGA

UAB „Agrokoncerno grūdai“ (toliau – Įmonė) tiki, kad verslo sėkmės pagrindas – **pasitikėjimas**.

Įmonės veiklos devizas „**Pasitikėjimu paremta sėkmė**“.

Savo veiklos sėkmę Įmonė sieja su visų asmenų ir organizacijų pasitikėjimu, kuris kuriamas Įmonei veikiant tik **sąžiningai** ir **etiškai**.

Įmonėje įgyvendinamas vertybių išgryninimo, diegimo ir tolesnio puoselėjimo projektas, į kurį yra įtraukiami visi Įmonės darbuotojai. Projekto metu patys darbuotojai išgrynino, kokios **vertybės** yra Įmonėje svarbiausios:

- Etiškas ir pagarbus elgesys;
- Susitarimų ir įsipareigojimų laikymasis;
- Visoms pusėms priimtino sprendimo paieška;
- Teisingos ir tikslingos informacijos suteikimas;
- Gebėjimas išklaudyti, išgirsti ir pažinti;
- Pagalba vieni kitiems;
- Dėkingumas ir kolegų vertinimas;

Etikos kodekse yra aprašomos etinės normos, kurios galioja visiems Įmonės darbuotojams. Įmonė įsitraukia tik į etiškus verslo santykius, todėl reikalauja, kad Etikos kodekse nurodytomis nuostatomis vadovautųsi visi Įmonės klientai, tiekėjai, tarpininkai, rangovai, subrangovai, kreditoriai ir akcininkai (toliau – Verslo partneriai). Įmonė tikisi, kad etikos kodekse nurodytomis nuostatomis vadovausis ir Įmonės konkurentai bei vyriausybės ir nevyriausybės organizacijos ar jų atstovai (toliau – Trečiosios šalys).

Etikos kodeksu siekiame atskleisti bei įtvirtinti Įmonės vertybes, veiklos principus bei elgesio standartus, kuriais Įmonė vadovaujasi santykiuose su Verslo partneriais ir Trečiosiomis šalimis.

Kiekvienas Įmonės darbuotojas yra tinkamai supažindinamas su Etikos kodeksu. Etikos kodeksas yra viešai skelbiamas Įmonės internetinėje svetainėje ir su juo gali laisvai susipažinti visi Įmonės Verslo partneriai ir Trečiosios šalys.

Etiškas ir teisėtas elgesys. Kiekvienos šalies, kurioje vykdoma veikla arba turima verslo interesų, teisės aktų laikymasis – tai absoliutus reikalavimas, taikomas Įmonei, jos darbuotojams ir Verslo partneriams bei Trečiosioms šalims. Įmonė gerbia kiekvienoje šalyje, kurioje vykdoma veikla arba turima verslo interesų, pripažįstamas etikos normas bei griežtai laikosi šalyje galiojančių antikorupcinių teisės aktų reikalavimų.

Kiekvienas darbuotojas privalo būti nuodugniai susipažinęs su teisės aktais, reglamentuojančiais jo darbinių funkcijų vykdymą. Vadovai savo pavaldiniams turi teikti būtinus paaiškinimus ir patarimus teisės aktų taikymo, atliekant darbinės funkcijas, srityje.

2. PAGARBA DARBUOTOJAMS

2.1 Darbuotojų santykiai ir asmeniniai įsipareigojimai

Įmonės santykiai su darbuotojais yra pagrįsti ilgalaikiu bendradarbiavimu, abipuse pagarba, pasitikėjimu, atvirumu ir įsipareigojimų vykdymu.

Įmonė deda visas nuo jos galimybių priklausančias pastangas, kad darbuotojai dirbdami nepatirtų streso bei jaustųsi saugūs dėl savo profesinės padėties ateityje.

Darbuotojai darbo metu privalo elgtis dalykiškai: būti korektiški, mandagūs, laikytis bendravimo etikos taisyklių bei elgtis taip, kad jų veiksmai nepakenktų bendrovės dalykinei reputacijai.

Mandagumas ir paslaugumas yra pagrindiniai kolegiško bendravimo principai. Neigiamų emocijų demonstravimas, balso kėlimas kalbant ar smurto panaudojimas prieš kitą darbuotoją (tiek psichologinio, tiek fizinio) yra netoleruojamas. Darbuotojų bei partnerių neetiškas, piktybiškas ar kitoks neigiamas elgesys nelieka nepastebėtas ir neįvertintas.

Ne darbo metu darbuotojai taip pat vengia bet kokių situacijų, kuriose jų netinkamas elgesys galėtų būti siejamas su įmone bei jos reputacija.

2.2 Darbuotojų lojalumas

Darbuotojų lojalumas bendrovei pasireiškia per:

- bendrovės tikslų, įsipareigojimų akcininkams suvokimą ir deramą jų įgyvendinimą;
- sąžiningą vadovų teisėtų nurodymų vykdymą, tinkamai atliekamas pareigas;
- aiškių ir priimtinių elgesio normų laikymąsi, bendraujant su Įmonės Verslo partneriais ir Trečiosiomis šalimis;
- Įmonės klientų, darbuotojų, verslo partnerių, akcininkų bei visuomenės interesų saugojimą;
- informavimą apie visus pastebėtus galimos korupcijos ir kitos nederamos ar nusikalstamos veiklos požymius turinčius atvejus.

2.3 Diskriminacija

Kiekvienas darbuotojas turi teisę, kad jo vadovai, pavaldiniai ir tokias pačias ar panašaus pobūdžio pareigas atliekantys darbuotojai su juo elgtųsi sąžiningai, kolegiškai ir pagarbiai.

Įmonėje yra netoleruojama jokia diskriminacija ar priekabiavimas dėl rasės, religijos, tautinės kilmės, lyties, sveikatos būklės, amžiaus, šeimyninės padėties, politinių ar asmeninių pažiūrų ir kt.

Kriterijai, kuriais vadovaujantis įmonė priima sprendimą dėl įdarbinimo, yra darbuotojo asmeninės savybės (sąžiningumas, padorumas ir t. t.) ir jo darbinė kompetencija.

2.4 Darbo sąlygų užtikrinimas

Įmonė yra griežtai įsipareigojusi laikytis nediskriminuojančių ir sąžiningų darbo normų, saugoti aplinką ir užtikrinti savo darbuotojų saugą ir sveikatą. Darbo santykiuose griežtai laikomasi įstatymų bei teisės aktų.

Įmonė įsipareigoja darbuotojams laiku mokėti nemažesnę atlygi nei yra nurodyta atitinkamuose nacionaliniuose įstatymuose bei kitas priklausančias išmokas ir priedus.

Didelis dėmesys kreipiamas saugiai darbo aplinkai. Pagrindinis tikslas - taikyti visas prevencines priemones, kad nebūtų nelaimingų atsitikimų darbe ir minimizuoti žalos sveikatai riziką. Tiesioginiai vadovai privalo užtikrinti saugias darbo sąlygas bei saugos priemones darbuotojams.

3. SKAIDRUS VERSLAS

3.1 Etiški santykiai su Verslo partneriais ir Trečiosiomis šalimis

Įmonės santykiai su klientais, partneriais, institucijų atstovais yra grindžiami pagarba, sąžiningumu, profesionalumu, abipusiu pasitikėjimu, teisingumu, kliento interesų prioritetu, įsipareigojimų laikymusi, informavimu bei derybų prieš teisinius veiksmus pirmumu.

Verslo santykiuose su partneriais ir Trečiosiomis šalimis yra netoleruojamos jokios nesažiningo, neetiško elgesio apraiškos ir Įmonės darbuotojai turi dėti visas pastangas joms užkirsti kelią.

3.2 Interesų konfliktas

Įmonėje yra vengiama interesų konfliktų, t. y. situacijų, kuriose darbuotojas turi rinktis tarp bendrovės, jos klientų, partnerių ir asmeninių interesų.

Darbuotojai verslo sprendimus turi priimti, siekdami didžiausios ekonominės naudos įmonei. Asmeninių finansinių interesų siekimas, atliekant darbinės funkcijas Įmonės, jos verslo partnerių ar viešųjų finansų sąskaita, Įmonėje yra netoleruojamas.

Siekiant išvengti interesų konflikto, Įmonėje laikomasi šių taisyklių:

- Iškilus interesų konfliktui darbuotojas apie situaciją privalo nedelsiant informuoti tiesioginį vadovą.
- Dalyvavimas bet kokia teisine forma (įskaitant investavimą į tokį subjektą ar bet kokio finansinio intereso turėjimas iš tokio subjekto) kito, su įmone konkuruojančio, subjekto veikloje, neturint rašytinio Įmonės sutikimo, yra nesuderinamas su darbo santykiais Įmonėje.
- Keturių akių principo taikymas sudarant sandorius su Verslo partneriais ir Trečiosiomis šalimis.

3.3 Kova su korupcija

Įmonė niekada nesiekia neteisėtu būdu įgauti verslo pranašumo, laikosi sąžiningo verslo principų bei su tuo susijusių įstatymų ir teisės aktų.

Įmonės darbuotojai neturi teisės tiesiogiai arba netiesiogiai priimti ir/arba prašyti neuždirbtos asmeninės naudos sau ir/arba nesažiningos finansinės naudos Įmonei iš verslo partnerių arba kitų suinteresuotų šalių, išskyrus atvejus, kai tai gali būti traktuojama kaip įprastas svetingumas arba dalykiniams santykiams būdinga reprezentacija.

Darbuotojams griežtai draudžiama verslo partneriams ar kitoms suinteresuotoms šalims, su kuriais įmonę sieja verslo santykiai, už priimtus palankius ar nepriimtus sprendimus atsilyginti brangiomis dovanomis bei visų kitų formų nelegaliais mokėjimais, paslaugomis ar kitokiu atlygiu.

Įmonės darbuotojai neturi suteikti klientams ar kitoms suinteresuotoms šalims jokių paslėptų privilegijų ir/arba siekti iš jų gauti privilegijų.

Įmonė draudžia mokėti palengvinimo mokesčius (angl. *facilitation payment*) - mažos vertės neoficialius mokėjimus, sumokamus dėl įprastos rutininės užduoties atlikimo, kurią įmonė turėtų/galėtų gauti įstatymo nustatyta tvarka.

Įmonės darbuotojas, kuris įtaria, jog jį bet kuris trečiasis asmuo (klientas, kolega ir pan.) stengiasi įtraukti ar panaudoti sudarant neteisėtą sandorį, privalo apie tai pranešti Įmonės vadovui.

3.4 Naudos priėmimas ir teikimas

Naudos gavimo kurstymas. Terminas „nauda“ apima: dovanas, paskolas, mokestinę naudą, apdovanojimą, pareigas, įdarbinimą, sandorį, paslaugas, palaikymą ir pan. Įmonė draudžia vadovams ar darbuotojams kurstyti bet kokį naudos gavimą iš Verslo partnerių arba trečiųjų šalių.

Naudos siūlymas. Bet kokie mokėjimai, sutartos palankios sąlygos (pagrįstos nuolaidos ir pan.) ar kiti privalumai, kuriuos vykdydami Įmonės veiklą suteikė vadovai ar darbuotojai, turi atitikti Įmonėje vyraujančią

politiką ir yra leistini gavus išankstinį Įmonės vadovo pritarimą.

Naudos priėmimas. Vadovai ir darbuotojai turi atsisakyti priimti bet kokią asmeninę naudą, kuri siūloma dėl jų einamų pareigų, kadangi tokios naudos priėmimas galėtų paveikti jų objektyvumą ar priverstų juos elgtis priešingai bendrovės interesams, ar sukeltų abejones dėl šališkumo.

Vadovai ar darbuotojai (apie tai nedelsiant informuodami vadovą) gali savanoriškai priimti teikiamą naudą tik tokiu atveju, jeigu:

- gaunama nauda neturės įtakos gavėjo veiklos rezultatams;
- gaunamos naudos pobūdis (pvz., reklaminė ar agitacinė dovana, švenčių progomis) ir vertė yra tokie, kad jos atsisakymas būtų laikomas nedraugišku ar nemandagiu poelgiu. Dovanos turi būti nedidelės vertės ir teikiamos retai.

3.5 Sąžininga konkurencija

Įmonė santykius su konkurentais grindžia sąžiningumo bei abipusės pagarbos principais. Jei kyla bet kokių nesutarimų ar prieštaravimų atliekant konkurencinius veiksmus, pirmumas visada teikiamas deryboms bei kompromisui.

Sąžininga konkurencija yra esminis Įmonės veiklos principas. Informacija apie konkurentų veiklą renkama tik teisėtomis ir viešai prieinamomis informacijos rinkimo priemonėmis.

4. INFORMACIJOS ATSKLEIDIMAS

4.1 Informacijos teikimas

Visą informaciją apie savo veiklą Įmonė atskleidžia griežtai vadovaudamasi Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytais reikalavimais ir remdamasi tokiais principais, kaip autentiškumas, reguliarumas, išsamumas, operatyvumas, privataus ir viešojo intereso subalansavimas.

Įmonės vadovai ir darbuotojai privalo suteikti tik teisingą, objektyvią ir etišką informaciją apie Įmonės veiklą ir jos verslo partnerius. Neteisingos ir neetiškos informacijos sklaidimas Įmonėje bei už jos ribų yra netoleruotinas.

Įmonės darbuotojai turi susilaikyti nuo bet kokios informacijos atskleidimo bet kokiems tretiesiems asmenims, išskyrus tuos atvejus, kai atitinkamas pavedimas raštu yra gautas iš Įmonės vadovo. Informaciją bet kuriems tretiesiems asmenims, kurie nėra Įmonės klientai ar partneriai, pateikia tik Įmonės įgaliotasis asmuo arba Įmonės vadovas.

Konfidencialią su Įmonės veikla bei jos verslo partneriais susijusią informaciją kiekvienas iš Įmonės darbuotojų laiko griežtoje paslapyje.

4.2 Informacinių technologijų naudojimas

Įmonėje netoleruojamas bet kokios asmens garbę ir orumą žeminančios, taip pat – bet kokios kitos neteisėtos informacijos naudojimas bei saugojimas Įmonės patalpose esančiose informacinių technologijų priemonėse bei duomenų kaupimo laikmenose.

Įmonė ragina darbuotojus atsakingai naudotis informacinėmis technologijomis (kompiuteriais, IT tinklais, mobiliaisiais telefonais, elektroniniu paštu, internetu). Darbuotojai turi nepamiršti, kad naudodamiesi informacinėmis technologijomis, jie yra atsakingi už Įmonės informacijos apsaugojimą, technologijų praradimą, pakenkimą ar sugadinimą.

4.3 Finansinė atskaitomybė

Įmonė, rengdama finansinę atskaitomybę, griežtai laikosi Lietuvos respublikoje galiojančių įstatų, teisės aktų bei Verslo apskaitos standartų.

Įmonė siekia maksimaliai užtikrinti, kad visos ūkinės operacijos yra tinkamai apskaitoje užregistruotos bei suklasifikuotos pagal Įmonės apskaitos taisykles.

Įmonės darbuotojams griežtai draudžiama įvesti ar pašalinti duomenis Įmonės apskaitos registruose sąmoningai paslepiant, iškraipant arba nuslepiant finansinės operacijos tikrąjį pobūdį.

Už finansinės atskaitomybės rengimą atsakingi darbuotojai privalo valstybinėms tarnyboms ir registrams visada laiku pateikti teisingus, tikslius, išsamius ir suprantamus duomenis.

Įmonė griežtai įsipareigoja laiku ir sąžiningai atsiskaityti su darbuotojais, tiekėjais, kreditoriais bei vykdyti visas mokesčines prievoles.

4.4 Duomenų apsauga

Įmonė iš klientų, tiekėjų, verslo partnerių ir kt. renka tik tuos duomenis, kurie yra leidžiami pagal atitinkamus įstatymus ir teisės aktus ir yra būtini verslo santykiams vystyti bei verslo operacijoms atlikti.

Įmone renka ir tvarko duomenis griežtai laikydamosi Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) bei Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisės apsaugos įstatymo.

4.5 Dalyvavimas politikoje

Įmonės vienintelis akcininkas Ramūnas Karbauskis priklauso Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungai.

Esant situacijai, kai akcininkui yra priskiriamas politikoje dalyvaujančio asmens statusas (angl. *political exposed person*), visos akcininkui priklausančios Įmonės valdymo teisės yra juridškai perleidžiamos trečiajam asmeniui.

Įmonė politikoje nedalyvauja ir griežtai laikosi atitinkamų tarptautinių sutarčių bei nacionalinių teisės aktų reikalavimų dėl lobizmo ir teisės aktų, reglamentuojančių politinių partijų ir kandidatų rėmimą.

4.5 Susijusių šalių atskleidimas

Įmonės susijusių šalių informacija atskleidžia, vadovaudamasi galiojančiais teisės aktais.

Įmonės 100 proc. akcijų valdo Ramūnas Karbauskis.

Įmonė priklauso „Agrokoncerno“ įmonių grupei, neturi patronuojamųjų įmonių. Įmonė turi asocijuotą įmonę - valdo 25,07 proc. UAB „Jonavos grūdai“ akcijų (įmonės kodas: 156511418, buveinė: Darbininkų g. 21, Jonavos m., Jonavos r. sav., Lietuva)

5. APLINKOS APSAUGA

Kaip atsakingo verslo dalyvė, Įmonė įsipareigoja aktyviai mažinti savo veikla daromą poveikį aplinkai. Įmonė užtikrina, kad visi darbuotojai būtų tinkamai informuoti ir apmokyti bei laikytųsi aplinkosaugos reikalavimų.

Kiekvienas Įmonės darbuotojas privalo stengtis sumažinti atliekų bei bet kokį kitą savo poveikį aplinkai. Savo veikloje Įmonė siekia tausoti gamtos išteklius, žaliavas ir energiją, teisingai pasirinkti ir atsakingai pirkti bei naudoti produktus, atsakingai tvarkyti atliekas bei mažinti jų kiekį, remti ir aktyviai prisidėti prie nacionalinių aplinkosauginių iniciatyvų.

6. ETIKOS KODEKSO LAIKYMASIS

6.1 Etikos kodekso laikymosi kontrolė

Vadovybės pareiga rūpintis, kad darbuotojai laikytųsi Elgesio kodekso bei rodyti darbuotojams deramą pavyzdį. Vadovybė nuolat stebi, ar laikomasi Etikos kodekso ir, jei to reikia, įgyvendina konkrečias stebėsenos programas.

Darbuotojams, nesilaikantiems šio Etikos kodekso nuostatų, gali būti taikomos drausminės priemonės, įskaitant atleidimą iš darbo.

Vadovybės pareiga – užtikrinti, kad Etikos kodekso nuostatos būtų įtrauktos į darbuotojų mokymo programas.

6.2 Pranešimai apie pažeidimus

Įmonė skatina ir gerbia argumentuotą darbuotojų, verslo partnerių ar trečiųjų šalių nuomonę dėl Etikos kodekso pažeidimų bei abejones dėl laikymosi tinkamumo ir skatina apie tai pranešti.

Darbuotojai dėl pastebėtų Etikos kodekso pažeidimų gali kreiptis į tiesioginį vadovą (arba Įmonės paskirtąjį atsakingąjį asmenį) arba pranešti el. paštu etika@agrokonzernas.lt.

Ne Įmonės darbuotojai yra skatinami pranešti apie Įmonės ar jos darbuotojų etikos pažeidimus aukščiau nurodytu el. paštu.

Įmonė garantuoja konfidencialumą ir užtikrina, kad pranešusiam asmeniui negresia jokios neigiamos pasekmės (grasinimai, persekiojimas, susidorojimas, atleidimas iš pareigų ar kt.).

6.3 Pranešėjų apsauga

Įmonė laikosi Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymo bei užtikrina asmenų, pateikusių informaciją apie pažeidimus organizacijoje, su kuria juos sieja ar siejo tarnybos ar darbo santykiai arba sutartiniai santykiai, apsaugos mechanizmą.

Pagal Įstatymą informacija apie pažeidimus teikiama dėl:

- 1) pavojaus visuomenės saugumui ar sveikatai, asmens gyvybei ar sveikatai;
- 2) pavojaus aplinkai;
- 3) kliudymo arba neteisėto poveikio teisėsaugos institucijų atliekamiems tyrimams ar teismams vykdamas teisingumą;
- 4) neteisėtos veiklos finansavimo;
- 5) neteisėto ar neskaidraus viešųjų lėšų ar turto naudojimo;
- 6) neteisėtu būdu įgyto turto;
- 7) padaryto pažeidimo padarinių slėpimo, trukdymo nustatyti padarinių mastą;
- 8) kitų pažeidimų.

Asmuo informaciją apie pažeidimą gali pateikti:

- 1) Įmonėje savo tiesioginiam vadovui (arba kitam kompetentingam subjektui) arba el. paštu pranesimai@agrokonzernas.lt.
- 2) kompetentingai institucijai (prokuratūrai) tiesiogiai;
- 3) viešai.

Įmonė garantuoja konfidencialumą ir užtikrina, kad asmeniui dėl informacijos apie pažeidimą pateikimo neatsiranda jokia sutartinė ar deliktinė atsakomybė, taip pat atsakomybė dėl garbės ir orumo įžeidimo, dėl šmeižto, jeigu, Įstatymo nustatyta tvarka teikdamas informaciją apie pažeidimą, jis pagrįstai manė, kad teikia teisingą informaciją.